

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Beata Wolfke - Kobzar
Sędziowie:	SSA Dariusz Kłodnicki (spr.) SSA Franciszek Marcinowski
Protokolant:	Katarzyna Rzepecka

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **SA w V. (Hiszpania)**

przeciwko (...) **Zakładom Wyrobów Papierowych (...) Spółce**

z o.o. w S. w likwidacji

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 26 czerwca 2012 r. sygn. akt VI GC 108/11

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26.06.2012 r. - sygn. akt: VI GC 108/11, Sąd Okręgowy w Legnicy VI Wydział Gospodarczy zasądził od (...) Zakładów Wyrobów Papierowych (...) Spółki z o.o. w likwidacji w S. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w V. w Hiszpanii kwotę 108.461,31 euro wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty: 48.864,06 euro od dnia 30.01.2009 r. do dnia zapłaty, 59.599,25 euro od dnia 03.02.2009 r. do dnia zapłaty (pkt. I) oraz zwrot kosztów procesu w kwocie 36.593,43 zł (pkt. II). Ponadto nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 99 zł tytułem zwrotu tymczasowo wyłożonych przez Sąd wydatków (pkt. III).

Podstawą jego wydania były następujące ustalenia.

We wrześniu 2008 r. strona pozwana otrzymała od swego kontrahenta w Anglii - spółki (...) zamówienie na asortyment papierniczy na rok 2009 r. Przekazując zamówienie spółka (...) wskazała jednocześnie, że oczekuje próbek papieru, który będzie użyty do produkcji zeszytów, do jej akceptacji przed rozpoczęciem produkcji.

(...) Zakłady Wyrobów Papierowych (...) sp. z o.o. w S. w październiku 2008 r. złożyła zamówienie u strony powodowej na dostawę papieru, w tym m.in. kartonu w arkuszu barwionym w masie o gramaturze 220g/m. Zamówienie zawierało dane odnośnie gramatury, wymiarów, ilości i koloru kartonu. Strona pozwana nie przekazała wraz z zamówieniem żadnej specyfikacji technicznej, próbki czy informacji o pożądanej właściwości zamówionego towaru.

Dostawy zostały zrealizowane na początku grudnia 2008 r. Z tytułu sprzedaży strona powodowa wystawiła faktury VAT: nr (...) na kwotę 62.862,06 euro i nr (...) na kwotę 59.599,25 euro.

Dostarczony stronie pozwanej karton został następnie przez nią wykorzystany do produkcji zeszytów zamówionych przez jej kontrahenta - spółkę (...), stosownie do otrzymanego w dniu 29.09.2008 r. zamówienia. W powyższym zamówieniu spółka (...) sprecyzowała szczegółowo towar jakiego oczekuje, mianowicie ilość stron w zeszytach, wielkość strony, liniaturę, kolor okładki oraz jej gramaturę, tj. 225 gr. Przekazując zamówienie spółka (...) wskazała jednocześnie, że oczekuje próbek papieru, który będzie użyty do produkcji zeszytów, do jej akceptacji przed rozpoczęciem produkcji.

Strona pozwana nie poinformowała powódki o przeznaczeniu zamówionego kartonu. Między innymi o tym, że będzie zastosowany do produkcji okładek do zeszytów. Dostarczony karton odpowiadał dotychczasowym normom i specyfikacjom obowiązującym u strony powodowej, a jego jakość była odpowiednia do drukowania i pisania.

Dostarczony przez powódkę karton, użyty do produkcji okładek na zeszyty okazał się zbyt włóknisty, co prowadziło do wyłamywania się okładek od zeszytów. Tektura charakteryzowała się niską wytrzymałością na zginanie i przepuklanie.

Okładki po krótkim użyciu darły się, pękały i odchodziły od zszywek. Część wyprodukowanych okładek, w szczególności do cieńszych zeszytów, zaczęła się ponadto rozwarstwiać w trakcie produkcji, przy cięciu tektury do określonego formatu.

Odporność dostarczonego przez stronę powodową kartonu na zginanie, przedarcie, rozciąganie była istotnie niższa od stosowanych przez (...) przy produkcji okładek kartonów firmy (...) i (...).

Z powodu niewłaściwych parametrów kartonu dostarczonego przez (...) Zakłady Wyrobów Papierowych (...) (...) obniżył należne jej wynagrodzenie o 40%. Z tego tytułu strona pozwana poniosła stratę w wysokości 175.533,70 GBP.

Pismem z dnia 19.11.2010 r. strona pozwana złożyła oświadczenie o potrąceniu z wierzytelnością przysługującej (...) S.A. w wysokości 108.461,31 euro, przysługującej jej wierzytelności w wysokości 175.533,70 GBP z tytułu naprawienia szkody wynikającej z istnienia wad jakościowych i niezgodności z zamówieniem dostarczonej tektury.

Podczas produkcji tj. przetwarzania dostarczonego przez stronę powodową materiału, w styczniu 2009 r. kierownik zaopatrzenia pozwanej spółki (...) otrzymał pierwszą informację o problemach z produkcją przedmiotowych zeszytów – widoczne rozwarstwienia na grzbietach, pęknięcia. Pracownicy pozwanej „myśleli”, że jest to wina noży (maszyn).

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uznał, iż powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie, bowiem strona powodowa wykazała, że wykonała swe zobowiązanie, tj. dostarczyła stronie pozwanej karton zgodnie ze złożonym jej zamówieniem, a zatem na podstawie art. 535 k.c. należy się jej zapłata za sprzedany towar.

Za bezzasadny z kolei uznał podniesiony przez stronę pozwaną zarzut potrącenia wobec braku udowodnienia przez nią, że przysługuje jej wzajemna wierzytelność w wysokości 175.533,70 GBP, w związku ze szkodą jaką miała ponieść w związku z niewłaściwym wykonaniem zobowiązania przez powódkę. Dokonując tej oceny Sąd miał na uwadze, że co prawda materiał dowodowy dawał podstawę do przyjęcia, że dostarczony przez nią karton nie posiadał parametrów odpowiednich do zastosowania go przy produkcji okładek do zeszytów, jednakże brak było podstaw do przypisania jej

odpowiedzialności za to naruszenie, mając na uwadze, że strona pozwana nie przekazała jej szczególnej specyfikacji zamówionego towaru, ani też nie poinformowała jej do czego będzie on użyty.

Niezależnie od tego Sąd Okręgowy podniósł, że strona pozwana przyczyniła się do zwiększenia szkody, bowiem nie poddała kontroli dostarczonego towaru, ani w chwili jego dostawy, ani w trakcie produkcji, ani też w dacie jego wysyłki finalnemu odbiorcy.

O kosztach procesu rozstrzygnął stosownie od jego wyniku.

Strona pozwana zaskarżając niniejszy wyrok w całości zarzuciła Sądowi Okręgowemu, że przy jego wydaniu dopuścił się:

I. naruszenia prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

- błędne uznanie, że złożyła zamówienie u strony powodowej na dostawę papieru, podczas gdy zamówienie to dotyczyło wyłącznie dostawy kartonu dla produkcji okładek do zeszytów;

- błędne uznanie, że zamówiony karton był przeznaczony do pisania, podczas gdy był on przeznaczony wyłącznie do zadrukowania;

- błędne uznanie, że była ona zobowiązana do przekazania kontrahentowi angielskiemu – (...) próbek materiału rozumianego jako karton, podczas gdy była zobowiązana do przekazania (...) wyłącznie próbek papieru, nie kartonu;

- błędne uznanie, że nie przekazała stronie powodowej żadnej informacji w jakiegokolwiek formie o wymaganych parametrach i właściwościach technicznych kartonu, w tym gramatury i o jego przeznaczeniu do produkcji okładek do zeszytów;

- błędne uznanie, że strona powodowa dostarczając karton kierowała się normami jakości stosowanymi przez siebie, podczas gdy aktualnie nie obowiązuje, ani polska, ani europejska norma na tekturę i powód nie mógł kierować się jakąkolwiek normą techniczną w tym zakresie;

- błędne uznanie, że zaniechała podjęcia stosownych czynności w toku produkcji, w tym zatrzymania produkcji, w momencie ujawnienia wad, przez co doprowadziła do zwiększenia szkody;

- nieprzyznanie mocy dowodowej i wiarygodności zeznaniom świadków i strony pozwanej, m.in. w zakresie ustaleń między stronami, co do właściwości i przeznaczenia kartonu i odwoływania się w negocjacjach do właściwości kartonu (...) dostarczanego uprzednio przez francuską papiernię oraz momentu stwierdzenia wad okładek zeszytowych, tj. odrywania się okładek od wsadu papierowego, które stwierdzono dopiero po przerobieniu ponad 90% dostarczonego kartonu i wysłaniu produktu w czasie użytkowania zeszytów przez odbiorców finalnych w Anglii;

II. naruszenia prawa materialnego:

- art. 471 k.c. przez niewłaściwe jego zastosowanie i błędne przyjęcie, że strona powodowa zwolniła się z odpowiedzialności za nienależyte wykonanie umowy przez wykazanie, że nie została poinformowana o wymaganych przez stronę pozwaną warunkach zamówienia towaru w postaci kartonu (tektury) do produkcji okładek do zeszytów, podczas gdy jej zobowiązanie nie zostało należycie wykonane i tektura nie spełniała żadnych, ani umownych, ani ustawowych wymagań dla wykonania okładek do zeszytów;

- art. 498 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie przepisu i przyjęcie, że pozwanej nie przysługuje wierzytelność wobec powoda, skutkiem czego zgłoszony w postępowaniu zarzut potrącenia wierzytelności pozwanej z wierzytelnością powoda okazał się nieskuteczny, mimo że obie wierzytelności istniały, są wymagalne i ich przedmiotem są pieniądze;

- art. 535 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie przepisu i przyjęcie, że powód wykonał swoje zobowiązanie w ten sposób, że dostarczył stronie pozwanej karton zgodnie z zamówieniem, mimo że nie posiadał on odpowiednich

właściwości i parametrów technicznych w zakresie gramatury, zapewniających należyta, a więc dobrą jakość wyprodukowanych okładek do zeszytów, co stanowi o nienależyтым wykonaniu umowy.

W oparciu o powyższe zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na jej rzecz kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej.

Na wypadek nieuwzględnienia tego żądania wniosła o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach procesu za obie instancje, w tym kosztach zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej.

W odpowiedzi strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od strony pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Podstawą jej rozpoznania był stan faktyczny ustalony przez Sąd Okręgowy, który w ocenie Sądu Apelacyjnego znajdował pełne oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, a przy tym wbrew zarzutom strony pozwanej brak było podstaw do uznania, że dokonując jego oceny Sąd I Instancji dopuścił się przekroczenia granic swobodnej oceny, wyznaczonych przez ustawodawcę w ramach dyspozycji art. 233 §1 k.p.c.

Przed przystąpieniem do szczegółowego omówienia podniesionego w tym zakresie zarzuty, na wstępie należy zwrócić uwagę, że strona pozwana wnosząc o oddalenie powództwa nie kwestionowała faktu, że stronie powodowej przysługiwało wynagrodzenie w kwocie objętej żądaniem pozwu z tytułu dostarczenia jej kartonu, objętego specyfikacją faktur złożonych wraz z pozwem. Jej żądanie opierało się na twierdzeniu, że roszczenie to wygasło na skutek dokonanego przez nią potrącenia wzajemnych wierzytelności, z tytułu poniesionej przez nią szkody w związku z nienależyтым wykonaniem umowy przez powodową spółkę. Zgodnie z ogólną regułą wynikającą z art. 6 k.c., to na niej zatem ciążył obowiązek wykazania, w pierwszym rzędzie, że zamówiła u strony powodowej karton o określonych parametrach, który miał posiadać cechy umożliwiające wykorzystanie go do produkcji okładek do zeszytów, a w dalszej kolejności, że dostarczony w ramach tej umowy towar tych warunków nie spełniał, a jego użycie do produkcji spowodowało szkodę, której wyrównania domagała się od strony powodowej, a następnie złożyła oświadczenie o potrąceniu przysługującej jej z tego tytułu wierzytelności, z wierzytelnością objętą żądaniem pozwu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew twierdzeniom apelującej, Sąd Okręgowy nie dopuścił się przekroczenia granic swobodnej oceny uznając, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, brak było podstaw do uznania, że strona powodowa w sposób nienależyty wykonała łączącą strony umowę, dostarczając jej towar, który nie odpowiadał warunkom zamówienia.

W szczególności za mieszczącą się w tych granicach należy uznać ocenę wiarygodności zeznań świadków zawnioskowanych przez stronę pozwaną, w zakresie w jakim twierdzili oni, że w ramach złożonego u powodowej spółki zamówienia wskazane zostało, że karton który ma dostarczyć, ma posiadać analogiczne parametry jak ten, który był jej dotychczas dostarczany przez dostawcę z Francji tj. firmę (...), a ponadto, że wiedzę o przeznaczeniu go do produkcji okładek, miała posiadać z treści licznych maili oraz rozmów biznesowych, poprzedzających zawarcie umowy. Ich zeznania należało poddać krytycznej ocenie mając z jednej strony na uwadze, że jako pracownicy strony pozwanej, odpowiedzialni za realizację kontraktu, byli zainteresowani pozytywnym dla niej rozstrzygnięciem, a z drugiej strony, że nie znajdowały one wsparcia w pozostałym materiale dowodowym zebrany w niniejszej sprawie. W szczególności na ich poparcie nie zostało złożone zamówienie, w oparciu o które miała być realizowane przedmiotowe dostawy, a przy tym strona pozwana nie wyjaśniła przyczyn braku jego złożenia, jak również nie wniosowała o jego przedłożenie przez stronę przeciwną np. z powodu jego zagubienia, czy też wysłania jedyne go egzemplarza dostawcy. Nie przedłożyła również korespondencji mailowej poprzedzającej jego złożenie, do której nawiązywała

świadek E. L.. Należy przy tym zwrócić uwagę, że wskazała ona, że rozmowy między stronami na temat zakupu kartonu do produkcji okładek do zeszytów prowadzone były w 2005 r., jednakże przez kolejne lata była ona kupowana w innej firmie, a z jej zeznań nie wynika bynajmniej, aby przed złożeniem zamówienia u powodowej spółki zostały one ponownie podjęte. Co istotne przyznała, że nie podawała przy zamówieniu, ani w rozmowach, jakichkolwiek technicznych parametrów kartonu, a o jego przeznaczeniu miał świadczyć zapis w treści tego zamówienia, w którym miało być zawarte odwołanie do (...)O odwołaniu w treści zamówienia do kartonu (...) zeznał również kierownik zaopatrzenia pozwanej W. L., jednakże jak wskazano już wyżej brak jest dowodów, które by je uwiarygodniały.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że żaden ze świadków nie wskazał, aby w ramach zamówienia zawarta została adnotacja wskazująca wprost, że zamówiony karton ma być przeznaczony do produkcji okładek zeszytów, ani też, że wraz z tym zamówieniem, w którym jakoby miało być zawarte odwołanie do cech kartonu dostarczanego stronie pozwanej przez jej dotychczasowego dostawcę, zostały przesłane stronie powodowej, czy to próbki tego kartonu, jego specyfikacja techniczna, czy chociażby informacja o pożądanym właściwości zamówionego towaru.

Nie ma zatem podstaw do uznania, że powodowa spółka wiedziała, jaki był cel przeznaczenia dostarczanego przez nią towaru oraz jakie miał posiadać w związku z tym właściwości. Dokładne określenie warunków zamówienia obciążało stronę pozwaną jako zamawiającego, w szczególności w sytuacji, gdy po raz pierwszy zamawiała dostawę u tego producenta, a przy tym świadoma była tego, że nie ma obowiązujących norm, które nakładałyby na producentów kartonu zachowania ściśle określonych parametrów dla jego produkcji. Skoro zatem strona powodowa dostarczyła karton o gramaturze wskazanej w zamówieniu, we właściwym kolorze, wielkości i wadze, który jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy mógł być wykorzystany do pisania i drukowania, a przy tym został on odebrany przez stronę pozwaną bez jakichkolwiek zastrzeżeń, w ocenie Sądu Apelacyjnego za w pełni uprawnioną należało uznać ocenę tegoż Sądu, że łącząca strony umowa dostawy została prawidłowo przez nią wykonana.

Należy w tym miejscu wskazać, że w świetle powyższych ocen bezprzedmiotowym jest czynienie rozważań na temat, braku przydatności dostarczonego przez stronę powodową kartonu do produkcji okładek, czy też przyczynienia się przez stronę pozwaną do powstania szkody. Niekonsekwencją jest również wskazywanie przez Sąd Okręgowy na brak zawinienia strony powodowej w nienależywym wykonaniu umowy, skoro zebrany materiał dawał podstawy do oceny, że została ona wykonana prawidłowo.

Za chybione należało również uznać zarzuty strony pozwanej, w których podnosiła błędy w poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleniach, odnośnie przeznaczenia zamówionego kartonu do pisania, kwestii realizacji ciężących na niej obowiązków wobec finalnego odbiorcy, co do dostarczenia mu próbek materiału z jakiego miały być wykonane okładki, czy też kwestii momentu, w którym okazało się, że nie daje się on do takiej produkcji, bowiem nawet w przypadku uznania ich za uzasadnione, nie miałyby to wpływu na ocenę trafności zapadłego w sprawie rozstrzygnięcia. Okoliczności te byłyby istotne jedynie wówczas, gdyby apelujący wykazał, że strona powodowa wykonała umowę niezgodnie z warunkami udzielonego jej zlecenia, co nie miało jednakże miejsca w niniejszej sprawie.

Dokonując oceny zasadności omawianego zarzutu, należy mieć na uwadze, że nawet istnienie obiektywnej możliwości dokonania innych ustaleń w oparciu o zebrany materiał dowodowy, aniżeli tych na których oparł się Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok, nie jest wystarczające do uznania zasadności naruszenia art. 233 §1 k.p.c., bowiem koniecznymi byłoby jeszcze wykazanie przez apelującego, że przy jego ocenie Sąd ten dopuścił się naruszenia określonych reguł interferencyjnych (kryteriów oceny), takich jak doświadczenie życiowe, czy zasady logicznego myślenia. W ocenie Sądu Apelacyjnego strona pozwana tych okoliczności nie wykazała.

Bezzasadność zarzutów naruszenia prawa procesowego, stanowi o braku podstaw do uznania, że przy wydaniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia prawa materialnego. Skoro bowiem dokonane przez ten Sąd ocena, że strona powodowa wykonała ciężące na niej zobowiązanie wobec strony pozwanej, zgodnie z udzielonym jej zleceniem, znajdowało oparcie w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, to twierdzenia tej ostatniej o przysługujących jej roszczeniach z tytułu nienależytego wykonania tej umowy, należało uznać za bezzasadne. W

konsekwencji braku uznania zasadności tych roszczeń (opartych na art. 471 k.c. i następnych), brak było również podstaw do uznania za zasadny zarzutu naruszenia art. 498 k.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację i zgodnie z żądaniem strony powodowej, rozstrzygnął o poniesionych przez nią kosztach na tym etapie postępowania, w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. art. 99 k.p.c. z art. 391 §1 k.p.c. w zw. z § 6 ust. 7 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).

bp